

TÒA ÁN NHÂN DÂN
THỊ XÃ HOÀI NHƠN
TỈNH BÌNH ĐỊNH

Số: 27/2025/QĐST-DS

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Hoài Nhơn, ngày 14 tháng 4 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH

SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TÒA ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ HOÀI NHƠN, TỈNH BÌNH ĐỊNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Huỳnh Long Nhiên.

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Trần Tuyết Mai - Thư ký Tòa án.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định tham gia phiên họp: Ông Nguyễn Hoàng Quang - Kiểm sát viên.

Ngày 14 tháng 4 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định, mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 15/2025/TLST-DS ngày 04 tháng 3 năm 2025 về việc Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 101/2025/QĐST-DS ngày 08 tháng 4 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- **Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:** Ông Trần Văn L, sinh năm 1975; địa chỉ: Khu phố T, phường H, thị xã H, tỉnh Bình Định.

- **Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:**

+ Bà Trần Thị T, sinh năm 1969; địa chỉ: Khu phố T, phường H, thị xã H, tỉnh Bình Định.

+ Ông Trần Văn D, sinh năm 1974; địa chỉ: Khu phố T, phường H, thị xã H, tỉnh Bình Định.

+ Bà Trần Thị T1, sinh năm 1978; địa chỉ: Khu phố A, phường H, thị xã H, tỉnh Bình Định.

Ông L, bà T, ông D, bà T1 có yêu cầu giải quyết vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- Theo đơn yêu cầu của ông Trần Văn L, lời khai trong quá trình giải quyết: Anh trai ông là ông Trần Văn C, sinh năm 1973, địa chỉ cư trú: Khu phố T, phường H, thị xã H, tỉnh Bình Định từ khi sinh ra đã không được bình thường, lớn lên không đi học. Việc vệ sinh, ăn uống phải có người nhà nhắc nhở, trợ giúp. Hiện anh ông đã được hưởng trợ cấp xã hội theo quy định. Gia đình đã đưa đi khám và điều trị tại bệnh viện T2. Theo giấy xác nhận của bệnh

viện T2 cấp ngày 09/12/2024 đã chẩn đoán anh ông bị F20.3-Tâm thần phân liệt thể không biệt định.

Theo kết luận số 340/KLGD ngày 18/3/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền trung thì ông C bị:

- + Kết luận theo tiêu chuẩn y học: Tâm thần phân liệt thể di chứng (F20.5).
- + Kết luận về năng lực hành vi dân sự: Mất năng lực hành vi dân sự.

Nay ông L yêu cầu Tòa án tuyên bố ông C là người mất năng lực hành vi dân sự.

- Theo lời trình bày của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan, bà Trần Thị T trình bày: Em trai bà là ông Trần Văn C, sinh năm 1973, địa chỉ cư trú: Khu phố T, phường H, thị xã H, tỉnh Bình Định từ khi sinh ra đã không được bình thường, lớn lên không đi học. Việc vệ sinh, ăn uống phải có người nhà nhắc nhở, trợ giúp. Hiện em bà đã được hưởng trợ cấp xã hội theo quy định. Gia đình đã đưa đi khám và điều trị tại bệnh viện T2. Theo giấy xác nhận của bệnh viện T2 cấp ngày 09/12/2024 đã chẩn đoán em bà bị F20.3-Tâm thần phân liệt thể không biệt định.

Theo kết luận số 340/KLGD ngày 18/3/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền trung thì ông C bị:

- + Kết luận theo tiêu chuẩn y học: Tâm thần phân liệt thể di chứng (F20.5).
- + Kết luận về năng lực hành vi dân sự: Mất năng lực hành vi dân sự.

Nay ông Trần Văn L yêu cầu tuyên bố ông Trần Văn C là người mất năng lực hành vi dân sự, bà đồng ý.

- Theo lời trình bày của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan, ông Trần Văn D trình bày: Anh trai ông là ông Trần Văn C, sinh năm 1973, địa chỉ cư trú: Khu phố T, phường H, thị xã H, tỉnh Bình Định từ khi sinh ra đã không được bình thường, lớn lên không đi học. Việc vệ sinh, ăn uống phải có người nhà nhắc nhở, trợ giúp. Hiện anh ông đã được hưởng trợ cấp xã hội theo quy định. Gia đình đã đưa đi khám và điều trị tại bệnh viện T2. Theo giấy xác nhận của bệnh viện T2 cấp ngày 09/12/2024 đã chẩn đoán anh ông bị F20.3-Tâm thần phân liệt thể không biệt định.

Theo kết luận số 340/KLGD ngày 18/3/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền trung thì ông C bị:

- + Kết luận theo tiêu chuẩn y học: Tâm thần phân liệt thể di chứng (F20.5).
- + Kết luận về năng lực hành vi dân sự: Mất năng lực hành vi dân sự.

Nay ông Trần Văn L yêu cầu tuyên bố ông Trần Văn C là người mất năng lực hành vi dân sự, ông đồng ý.

- Theo lời trình bày của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan, bà Trần Thị T1 trình bày: Anh trai bà là ông Trần Văn C, sinh năm 1973, địa chỉ cư trú: Khu phố T, phường H, thị xã H, tỉnh Bình Định từ khi sinh ra đã không được

bình thường, lớn lên không đi học. Việc vệ sinh, ăn uống phải có người nhà nhắc nhở, trợ giúp. Hiện em bà đã được hưởng trợ cấp xã hội theo quy định. Gia đình đã đưa đi khám và điều trị tại bệnh viện T2. Theo giấy xác nhận của bệnh viện T2 cấp ngày 09/12/2024 đã chẩn đoán em bà bị F20.3-Tâm thần phân liệt thể không biệt định.

Theo kết luận số 340/KLGD ngày 18/3/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền trung thì ông C bị:

- + Kết luận theo tiêu chuẩn y học: Tâm thần phân liệt thể di chứng (F20.5).
- + Kết luận về năng lực hành vi dân sự: Mất năng lực hành vi dân sự.

Nay ông Trần Văn L yêu cầu tuyên bố ông Trần Văn C là người mất năng lực hành vi dân sự, bà đồng ý.

- *Ý kiến của Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định:*
Việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán, Thư ký Tòa án trong thời gian chuẩn bị xét đơn yêu cầu và tại phiên họp; việc chấp hành pháp luật của người tham gia tố tụng đúng theo qui định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của ông Trần Văn L, tuyên bố ông Trần Văn C là người mất năng lực hành vi dân sự; ông L phải chịu chi phí trưng cầu giám định và lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết: Ông Trần Văn L yêu cầu tuyên bố ông Trần Văn C là người mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Ông C đăng ký thường trú tại phường H, thị xã H, tỉnh Bình Định nên theo điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định có thẩm quyền giải quyết.

[2] Căn cứ Kết luận giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu số 340/KLGD ngày 18/3/2025 của Trung tâm P thì ông Trần Văn C bị Tâm thần phân liệt thể di chứng (F20.5), mất năng lực hành vi dân sự.

- Tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự 2015 quy định:

“Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần.

...

Do đó, việc ông Trần Văn L, em của ông Trần Văn C yêu cầu “*Tuyên bố ông Trần Văn C, sinh năm 1973, địa chỉ: Khu phố T, phường H, thị xã H, tỉnh Bình Định là người mất năng lực hành vi dân sự*” là có căn cứ nên được chấp nhận.

[3] Ý kiến của Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định về việc giải quyết việc dân sự là có căn cứ, đúng qui định của pháp luật.

[4] Về chi phí trưng cầu giám định: Ông Trần Văn L phải chịu theo quy định. Ông L đã nộp xong.

[5] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Trần Văn L phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự là 300.000 đồng.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, các điều 149, 370, 371, 372, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Căn cứ vào khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự;

- Căn cứ Điều 4, Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí tòa án;

- Chấp nhận yêu cầu của ông Trần Văn L. Tuyên bố ông Trần Văn C, sinh năm 1973, nơi cư trú: Khu phố T, phường H, thị xã H, tỉnh Bình Định là người mất năng lực hành vi dân sự.

- Về chi phí trưng cầu giám định: Ông Trần Văn L phải chịu theo quy định. Ông L đã nộp xong.

- Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Trần Văn L phải chịu 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng), ông L đã nộp tạm ứng lệ phí 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0007185 ngày 04 tháng 3 năm 2025 của Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định nên được khấu trừ, ông L đã nộp xong.

- Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Trường hợp họ không có mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự thì thời hạn đó được tính từ ngày họ nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định đó được thông báo, niêm yết. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- VKSND thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- Ủy ban nhân dân phường Hoài Thanh Tây, thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Huỳnh Long Nhiên